

alle vedkommende Embedsmænd ikke kunne faae det, der lovligt tilkommer dem, og der kan da vist ikke være noget mere retfærdigt, end at de virkelig oppebære det, isærdeleshed da Justitsbetjentene i mange Henseender ere i en uheldig Stilling med Hensyn til de Forretninger, de skulle udføre for det Offentlige, og hvorfor de næsten ingen Godtgjørelse nyde, hvilket ikke alene er ubilligt imod de Retsbetjente, som ikke netop have større Embede, men ogsaa er til Skade for det Offentlige, da det har til Følge, at de private Forretninger, som Retsbetjentene have at udføre, maae for en stor Deel betales rundeligere, end de efter Billighed burde. Jeg maa herved bringe i Erindring, at Retsbetjentene i ældre Tid have haft et ganske andet Bederlag for de Forretninger, de have haft at udføre for det Offentlige. Efter Loven skulde enhver Dommer have en Gaard paa 10 Edr. Hartkorn, som var frit for alle Skatter og Afgifter, og enhver Skriver en saadan Gaard paa 6 Edr.; det vilde altsaa nu, da de fleste Dommere og Skriverembeder ere forenede, i Almindelighed blive en Gaard paa 16 Edr. Hartkorn, som de fleste Dommere skulde have, og Nogle skulde have den endnu større, da flere Herreder ere slaaede sammen. Dette er for lang Tid siden betaget dem, og de fik derfor en Godtgjørelse i Almindelighed af 50 Rbd.; men ogsaa denne er senere betagen dem, saaledes, at kun Dommer- og Skriverforretningen er blevet tilbage, men om dette sidste veed man sjældent, hvormeget det virkelig har udgjort. Det er derhos vist, at selve Dommerforretningen oprindeligt, baade i Forhold til Embedets Lønning og til Ydernes Gygne, var langt mere end nu; thi Dommernes Forretninger for det Offentlige vare mindre betydelige end nu, og paa den anden Side er det vist, at Kornafgiften nu er mindre betydningsfuld for Vedkommende end i ældre Tid, da Landets Production er tiltagen i høj Grad, og der kan saaledes ikke let tænkes nogen urigtigere Afknæpning i Lønningen, end naar man nu vilde fradrage Justitsembedsmændene nogen Deel af det, som næsten er den eneste faste Indtægt, der er bleven tilbage for dem. Det har heller ikke været Hensigten i Loven af 1850 at fradrage dem Noget; men det er en urigtig Forudsætning for Regningens Opgjø-

relse, som har gjort, at de ikke have faaet tilstrækkeligt Bederlag. Der er ikke Tale om at give nogen Godtgjørelse for uhjemlede Indtægter, men blot at give dem Godtgjørelse for de hjemlede Indtægter; det synes dog at være et simpelt Retfærdighedskrav, og jeg troer heller ikke, at man fra nogen Side har paataenkt at nægte dem det.

Justitsministeren: Hvorvidt der gives Retsbetjente, der, som den ærede sidste Landstingsmand bemærkede, under eller i Forbindelse med Dommerform have oppebaaret nogen Billighed, er mig ikke bekendt. De Oplysninger, der ere indkomne, give, saavidt jeg har kunnet gøre mig bekendt med dem, heller ikke synderlig Anledning til at antage det.

Leth: At det forholder sig saaledes, som jeg har anført, vil endogsaa kunne fremgaae af, at vedkommende Communer for et Par Aar siden i den Egn, hvor jeg opholder mig, maatte give en fuldstændig Fortegnelse over, hvormeget der saaledes var ydet af hver Beboer, da vedkommende Retsbetjente fordrede fremdeles at ville opkræve det fulde Quantum, medens Beboerne, formeentlig paa Grund af, at Smugbrænderierne vare ophørte, vægrede sig ved at yde det samme Beløb for Fremtiden, som de hidtil havde præsteret.

Hvad der forresten foranledigede mig til at meddele denne Oplysning, var det Exempel, som et æret Medlem anførte, nemlig, at hans hidtil oppebaarne Indtægt stod i et saa stort Misforhold til den nu foreslaaede Erstatning, idet han meente, at man her burde tage Hensyn til den tidligere oppebaarne Indtægt, som dog formeentlig ikke kan lægges til Grund eller være ene gyldig Norm for den Retsbetjentene nu tilkommende Erstatning.

Formanden: Den 3de Landstingsmand for 11te Kreds (Tillisch) onsker Ordet; han har rigtignok allerede haft det to Gange, men jeg antager ikke, at der fra Thingets Side er Noget til Hinder for, at det atter gives ham (Nei!).

Tillisch: Jeg skal tillade mig at bemærke, at der i Hammerum Herred er 746 Gaardsbrug og noget over 300 Avlsbrug, der ikke kunne henregnes til Gaarde, men som for Storstedelen ere fremkomne ved Udstyning.